

FMB-3/2011.
(FMB-3/201-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Foglalkoztatási és munkaügyi bizottságának**
2011. Február 28-án, hétfőn, 9.30 órakor
a Képviselői Irodaház 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>A bizottság részéről</i>	4
<i>Megjelent</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott</i>	4
<i>Meghívottak részéről</i>	4
<i>Hozzászólók</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2241. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)</i>	5
<i>Az Állami Számvevőszék jelentése a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről</i>	8
<i>Egyebek</i>	13

Napirendi javaslat

1. A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2241. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)
2. Az Állami Számvevőszék jelentése a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Gúr Nándor** (MSZP), a bizottság elnöke

Kara Ákos (Fidesz), a bizottság alelnöke

Kontur Pál (Fidesz)

Dr. Czira Szabolcs (Fidesz)

Dr. Karakó László (Fidesz)

Kovács Ernő (Fidesz)

Polics József (Fidesz)

Szedlák Attila (Fidesz)

Vécsey László (Fidesz)

Karvalics Ottó (KDNP)

Spaller Endre (KDNP)

Dr. Nemény András (MSZP)

Kiss Péter (MSZP)

Bertha Szilvia (Jobbik)

Egyed Zsolt (Jobbik)

Kaufer Virág (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Nagy István (Fidesz) Kovács Ernőnek (Fidesz)

Vécsey László (Fidesz) megérkezéséig Szedlák Attilának (Fidesz)

Karvalics Ottó (KDNP) megérkezéséig Spaller Endrének (KDNP)

Kiss Péter (MSZP) megérkezéséig Gúr Nándornak (MSZP)

Varga József (Fidesz) Kara Ákosnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Hazai Zoltán főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Dr. Szabó-Sipos Zsanett főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Dr. Varga Sándor főigazgató-helyettes (Állami Számvevőszék)

Dr. Czomba Sándor államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 34 perc)

Elnöki bevezető

GÚR NÁNDOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Kérem a meghívott vendégeinket is, hogy foglalják el a helyüket, hogy a bizottsági ülésünket el tudjuk kezdeni.

A jelenléti ív még kószál, ha ideérkezik hozzám, a határozatképességről is számot tudok adni.

A mai ülésünkre három napirendi pontot jeleztünk előre, amit tárgyalni kívánunk. Ezt elektronikus formában a képviselőtársaim megkapták. Mielőtt ezt megszavazzuk, a határozatképesség megállapítására keríték sort. Azt látom, hogy Nagy Istvánt Kovács Ernő képviselőtársam, Vécsey Lászlót Szedlák Attila, Kiss Pétert pedig jómagam helyettesítem. 18 kezünk van.

Ezután a napirend elfogadására teszek javaslatot. Már az előbb jeleztem, hogy három tárgyalására kívánunk sort keríteni. Kérdem képviselőtársaimat, hogy kik értenek egyet velem. (Szavazás.) Köszönöm. Úgy látom, egyhangú.

A munkánk abban a konstellációban zajlik, ami korábban is jellemezte a bizottsági munkát, a tárgyalási időkeret meghatározása kapcsán azt javaslom képviselőtársaimnak, hogy kalkulálva a második napirendi pontunk 10-15 perces power pontos bemutatójával is, nagyjából háromnegyed óra időtartamában próbáljuk a bizottsági ülésünket zárni. Többen jelezték, hogy egyéb más fontosabb elfoglaltságuk is van, ezért némi önmérsékletet is kérek.

Tartjuk magunkat ahhoz, ami az azonos időkeretet jelenti, felváltva, először az ellenzék megszólalási lehetőségével.

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2241. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)

Első napirendünkre térünk át, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, a T/2241. szám alatt. Itt a módosító javaslatok megvitatására kerül sor. Az én ismereteim szerint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium képviseletében dr. Hazafi Zoltán főosztályvezető úr és dr. Szabó-Sipos Zsanett főosztályvezető-helyettes asszony vesznek részt a tárgyaláson, ők fogják ajánlási pontonként ismertetni a kormány álláspontját.

Mindenki előtt ott van az ajánlástervezet. Azt szeretném kérni, ha bármelyik ajánlási pont kapcsán valakinek esetleg indoklási igénye van, azt kérem, hogy a szavazás előtt jelezze. Bizottságunk minden javaslatot megtárgyal, mert mi vagyunk a kijelölt bizottság. Nem túl sok van, tehát ilyen értelemben nem fulladunk bele a történetbe. Az ajánlási pontok tárgyalására térnék rá, amennyiben ebben egyetértés van. Az 1-es pont dr. Apáti István és Bertha Szilvia képviselőkhöz kapcsolódik. Kérdezem a kormány álláspontját.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 3. Ki nem támogatja? (Szavazás.) 12 és 3 tartózkodás. Köszönöm.

A 2-es ajánlási pont Kiss Péter, Simon Gábor, Gúr Nándor és mások... engedjék meg, hogy ne olvassam mindig végig a névsort. A kormány álláspontját kérdezem.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 6. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12. Köszönöm. *(Dr. Nemény András: Azt szeretném kérdezni, hogy miért nem támogatja.)* Igen, azt kértem, hogy előtte kérjünk indoklást. Ehhez tartanám magam jelen esetben is, úgyhogy nem kérem a kormányt most már az indoklásra. Szavazás után vagyunk. Köszönöm megértését. Bár fontosnak tartottam volna jómagam is, de ebben a dologban túlvagyunk a szavazáson.

A 3-as ajánlási pontra térek rá. Szilágyi Péter képviselő ajánlása, összefügg az 5-össelel és a 18-assal. A kormány?

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 1. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 és 5 tartózkodás. Köszönöm.

A 4-es Kiss Péter és Lamperth Mónika, összefügg a 11, 14. és a 16-ossal.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 6. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12. Köszönöm.

A következő a 6-os pont dr. Apáti István és Bertha Szilvia.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 és 3 tartózkodás. Köszönöm.

A 7-es, ami összefügg a 17-essel. Kiss Péter és mások módosítója.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 és 1 tartózkodás. Köszönöm.

A következő a 9-es, dr. Apáti István és Bertha Szilvia.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 és 3 tartózkodás. Köszönöm.

A következő a 10-es, Kiss Péter és más képviselők módosítója, összefügg a 12-essel.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 6. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12. Köszönöm.

A 13-as, dr. Apáti István és Bertha Szilvia módosítója.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 3. Ki nem támogatja? (Szavazás.) 12 és 3 tartózkodás. Köszönöm.

A 15-ös, Kiss Péter és más képviselők.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 4. Ki nem támogatja? (Szavazás.) 12 és 2 tartózkodás. Köszönöm.

A 19-es Szilágyi Péter módosítója.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 1. Ki nem támogatja? (Szavazás.) 12 és 5 tartózkodás. Köszönöm.

Az alelnök úr jelezte, hogy egy bizottsági módosító indítvány benyújtási szándékuk van. Ez most már kiosztásra került. Nem tudom, volt-e a képviselőknek módjuk ezt átolvasni. (Közbeszólás: *Nem volt.*) Nem volt, akkor kettő perc technikai szünetet rendelék el. Azt szeretném kérni, végigolvasva az anyagot, hogy itt elég fajsúlyos kérdések fogalmazódnak meg, jobb lenne, hogyha a bizottsági tagok nem helyszíni kiosztással, az utolsó pillanatban kapnának meg egy ilyen anyagot. Ezt annak idején államtitkár úrral még ezen bizottság keretei között is többször felvetettük, én akkor mint kormánypárti politikus is ugyanezt vallottam, ő akkor mint ellenzéki politikus mondta mindezt. Most fordult a helyzet, és ugyanezt erősítem, és gondolom, ő is ugyanezt gondolja. Tovább nem beszélek, mert látom, hogy mindenki elolvasta.

Tehát visszaadom azoknak a szót, akik a bizottsági javaslat előkészítését megtették.

DR. HAZAFI ZOLTÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ez a módosító javaslat több törvény módosítását érinti, valójában azonban három témakört érintenek. Sorrendben a következő: az első az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvénynek a módosítását irányozza elő abból a célból kifolyólag, hogy a kormánymegbízottak, hogyha országgyűlési képviselők mint a végrehajtó hatalom képviselői ne tölthessenek be a törvényhozói hatalom keretén belül tisztséget, tehát ennek a két tisztségnek tulajdonképpen az összeférhetetlenségét szabályozná ez a törvényt módosítás. Ez az első.

A második témakör, amely több foglalkoztatási jogállásra vonatkozó törvényt érint, nevezetesen a közalkalmazotti törvényt, a Bjt.-t, az Iasz.-t, illetőleg az ügyészek jogállásáról szóló törvényt. Ez hasonló a benyújtott törvényjavaslathoz. Az abban foglaltaknak megfelelően a 40 éves szolgálati idővel rendelkező nők nyugdíjba vonulásának a törvényi feltételeit, kereteit kívánja megteremteni ezeknek a törvényeknek a módosításával.

És végül a harmadik témakör, amit érint a módosító javaslat, az a közigazgatási szakvizsga díjához kapcsolódik, tekintettel arra, hogy a közigazgatási szakvizsgához kapcsolódó konzultáció kötelező jellege megszűnik, ezért nem költségekről, hanem egész egyszerűen csak a szakvizsga díjáról kell rendelkezni a törvényben mint kötelezően megfizetendő költségről. Ez egy technikai pontosító szabálya lenne az eredeti törvényjavaslatnak. Ez röviden összefoglalva a lényeg.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést, az összefoglaló gondolatokat. Ez nagymértékben segíti nyilván az eligazodást. Kérdezem, hogy bárkinek van-e kérdése, észrevétele. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs ilyen, nyilván nincs más dolgunk, mint szavazni. Kérdezem, hogy ki az, aki a bizottsági módosító javaslattal egyetért? *(Szavazás.)* 12. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6. Tehát a bizottsági módosító javaslat elfogadásra került. Köszönöm szépen a munkában való részvételt. Az első napirendi pontunkat ezzel zárjuk, a másodikra térünk át. *(Varga József távozik az ülésteremből.)*

Az Állami Számvevőszék jelentése a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről

A második napirendi pontunk az Állami Számvevőszék jelentése a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről. Ennek a pontnak az előterjesztésében az Állami Számvevőszék részéről dr. Varga Sándor főigazgató-helyettes úr és Bocsi Sándor főtanácsadó lesz a segítségünkre. Valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről köszöntöm újra Czomba Sándor államtitkár urat és munkatársát Odrobina Sándor főosztályvezető urat.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a Munkástanácsok Országos Szövetsége részéről Ladán Éva és a MSZOSZ részéről pedig Hegyi István szakértő kollégák is jelen vannak. Mint ahogy előre jeleztem, Varga Sándor úr egy 15 perces prezentációval készült. Megadom a szót, parancsoljon!

DR. VARGA SÁNDOR (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen a lehetőséget. A Számvevőszék mint az Országgyűlés ellenőrző szerve, első helyen ott szeretne használni, hogy a törvényalkotásban hasznosuljanak a megállapításai, és ez a mai alkalom talán ebben is tud funkcionálni.

A Számvevőszék ezt az ellenőrzését még az előző kormány idején végezte, de a zárása már áthúzódott az új kormány idejére, és velük történt ennek részbeni egyeztetése. Mindenképpen úgy látjuk, hogy azok a tapasztalatok, amelyeket szereztünk és azok a javaslatok, amelyeket tettünk, látjuk, hogy tudnak hasznosulni majd az új kormány által előterjesztett törvényjavaslatokban. Ennek nyomát már eddig is az elmúlt hetekben tapasztaltuk. Visszatérve tehát az ellenőrzésünkre. A Számvevőszék többféle ellenőrzést végez, ez egy teljesítményellenőrzés volt, ahol az adott tevékenység eredményességét, hatékonyságát, gazdaságosságát vizsgáljuk, és megállapításaink is erre irányultak.

Hogy miért választotta a Számvevőszék ezt a vizsgálatot? Az Európai Unió minden tagállamnak előírta, hogy készítsen az egész életen át tartó tanulásra stratégiát ennek szolgálatában áll a magyar felnőttképzési törvény is, amelyet még az EU-csatlakozásunk előtt készítettek, de már figyelemmel voltak azokra az előírásokra, követelményekre, amelyeket az EU támasztott, természetesen azokkal a hiányosságokkal, fogyatékosokkal, amelyekkel mi is találkoztunk. A vizsgálat időszakban 120 milliárdnyi pénzt költöttek felnőttképzésre, ebből közel 60 milliárd forint volt az uniós támogatás. Széles körű intézményi körben végeztük az ellenőrzést a minisztériumon keresztül, elmentünk egészen a TISZK-ekig. 13 TISZK-nél is vizsgáltuk ezt a tevékenységet, önkormányzatoknál, foglalkoztatási hivatalnál, máshol. Ahogy említettem tehát, a felnőttképzési törvényben figyelemmel voltak az EU céljaira, ugyanakkor azt kellett megállapítanunk, hogy maga a törvény nem fogalmazta meg az egész életen át tartó tanulás fejlesztésének irányait és az e tevékenység hatékonysági, eredményességi elvárásait. Ez nem jelenti, hogy nem találkoztunk intézkedéssel, mert a kormány elfogadott stratégiát, és mintegy ezzel pótolta azokat a törvényességi hiányosságokat, amelyeket mi ennek tartunk.

A Számvevőszék első helyen természetesen a meglévő jogszabályok hatályosulását, eredményességét vizsgálja, és úgy tapasztaltuk, hogy a jogszabályrendszer meglehetősen bonyolult is és a már említetteknek megfelelően hiányos.

Első helyen a felnőttképzésnek a gazdaság munkaerőigényéhez történő képzést kellene elősegítenie. Nos, úgy láttuk, hogy helyenként a jogi szabályozás akadályozta ennek az összhangnak a létrejöttét. Erre konkrét példákat is hoztunk, mint amit itt a kivetítésen. Csak egyet emelek ki: például a hátrányos helyzetűek képzésbe hozását akadályozta, hogy heti 20 óránál kevesebb óraszámú képzés esetén nem kaptak a képzők támogatást. A törvényre épülő végrehajtási rendeletek is későn jelentek meg, úgy láttuk, hogy ezek is akadályozták a célok megvalósítását. Rettentően bonyolult, tagolt rendszerrel szembesültünk, maga ez az ábra is jelzi, hogy hosszabb időt igényelne ennek az elemzése, de talán már csak a különböző nyilakat, vonalakat, meg a különböző kormányzati és végrehajtó szervezetek sokaságát látjuk. Ebből is megállapíthatjuk az erősen tagoltságot, amelyek megint csak nem mindig segítettek a felnőttképzés eredményes megvalósítását. A finanszírozási rendszer sokcsatornás. Ez önmagában még nem mond semmit, de ez a túlzott száma a forrásoknak sem volt képes hatékonyan támogatni ezt a közfeladatot, többféle megoszlásban is vizsgáltuk ezeket a forrásokat. Csak hazai fejlesztések, vagy amelyik figyelembe vette az uniós támogatást is. Most éppen ezt látjuk összegszerűen, a bevezetőben említett 117 milliárd megoszlását, és itt tartalmazza az ábra az 54 milliárd államháztartáson kívüli, tehát vállalkozások saját forrását, a képzettek önfinanszírozását. Tehát rettentően tagolt ez a rendszer is, ugyan ez az ábra csupán az előzőnek a százalékos megoszlását kívánja bemutatni.

A sokcsatornás finanszírozási rendszert ráadásul úgy tapasztaltuk, hogy a szakminisztérium nem is fogta át teljes mértékben, tehát részletes információkról szereztünk tapasztalatot az irányító minisztériumban. A források teljes körű felhasználását sem tekintették át a vizsgált időszakban. Az állami források elmaradtak az álláskeresők létszámának emelkedésétől. Amint látható, több mint 40 százalékkal emelkedett az álláskeresők havi átlagos létszáma, ugyanakkor a vizsgált időszakban az e célra fordított államháztartási források összességében mint alig több mint két százalékkal tudtak emelkedni. A munkaerőigény és a munkaerő-kibocsátás ellentétét, ellentmondását leginkább az elmaradott térségekben tapasztaljuk, és úgy láttuk, hogy a források nem segítettek ennek az ellentmondásnak a feloldását. A központi régióban, ahol talán nem oly nehéz a helyzet, egyedül több támogatott képzés indult, mint a többi régióban együttvéve. Szeretném pontosítani, nemcsak a támogatott képzés, hanem valamennyi képzés tekintetében. Tehát itt nyilván szerepet játszott a vállalkozások erősebb gazdasági helyzete is.

Az önkormányzatoknál is vizsgáltuk ezt a tevékenységet, hiszen ennek a közfeladat végrehajtásában részt vesznek, és azt tapasztaltuk, hogy a vizsgált időszakban csökkent az önkormányzatok felnőttképzésre fordított kiadásainak összege. A szerepvállalásuk is lényegesen elmaradt a lehetőségektől, amikor náluk is azt néztük, hogy a munkaerőpiac igényeivel hogy van összhangban az ő ezen tevékenységük, akkor azt láttuk, hogy első helyen az iskolarendszerű képzés hiányosságait pótolták és bizony a korszerűsített központi képzőhelyű kapacitásnak csak a töredékét fordították felnőttképzésre annak ellenére, hogy a korszerűsítés célja között inkább első helyen ez szerepelt annak idején. És az önkormányzati szervek, intézmények és az úgynevezett RKK-k, regionális képző központok közötti együttműködés igencsak kívánni valót hagyott maga után. A képzések szerkezete csak részben felelt meg a gazdaság elvárásainak. Ebben úgy tapasztaltuk, hogy az elmaradott, elavult képzési normák is szerepet játszottak. Magyarul az önkormányzatok nyilván azon képzéseket választották, amelyre elég volt a pénz, és nem azokat, amelyekre igazán szükség lett volna. Összességében mi azt mondjuk, hogy részben volt eredményes a támogatott felnőttképzés, tapasztaltunk eredményeket is, hiszen növekedett a sikeresen vizsgát tettek aránya, és emelkedett az elhelyezkedettek aránya. Hozzá kell mindig tenni, hogy az emelkedés ellenére is még minden második ember nem talál munkahelyet. Tehát az is javulás, hogy a korábbihoz képest ez a mérték emelkedett és ugyanakkor a másik oldalon pedig eredménytelenséget tapasztaltunk részben azokon a helyeken, amelyeket a kormány maga elé

tűzött, és itt ezek közül sorolunk fel néhányat. Tehát ezeket nem maga a Számvevőszék tűzte ki eredményességi szándékként, hanem maga a kormány.

A mutatószámok kidolgozására nem került sor, hátrányos helyzetűeket elősegítő cselekvési terv nem készült, és így tovább. És csökkent a képzésben részt vevő hátrányos helyzetű személyek részére indított képzések száma. Ezt is bizony kicsit kudarcnak kellett megállapítanunk. A hatékonyság is csökkent, ez egy gazdaságossági mutató lényegében, hiszen itt azt vizsgáljuk, hogy az elhelyezkedett hallgatók képzésére mekkora támogatás jutott, és bizony, amíg 2006-ban egymillió forint volt az egy elhelyezkedett tanulóra fordított felhasználás, addig 2008-ban ez már 1,7 millió forint. Mind az önkormányzatoknak, mind a kormánynak a felnőttképzés javítására tettünk javaslatot, az önkormányzatoknak a már említett, hogy a képzőhelyek kapacitását inkább jobban fordítsák a felnőttképzésre, maguk is határozzanak meg eredményességi, hatékonysági kritériumokat, az együttműködést javítsák ebben a tevékenységben, és ugyanakkor a kormánynak is javasoltuk magának a felnőttképzési törvénynek a módosítását a már említett hiányosságok felszámolása, illetve az EU által meghatározott célok törvénybe emelése érdekében. És hát a felnőttképzésért felelős miniszter feladata, ugye ennek a kiterjesztését javasoltuk, szintén a megállapításnak megfelelően a források teljes körére legyen rátekintése.

Egy kicsit összevontan, de talán a helyzetet érzékeltetve röviden erről szeretném tájékoztatni a bizottságot. Kollégámmal, aki a vizsgálatot vezette és egyébként is a téma nagyszerű szakértője, szeretnénk a felmerült kérdésekre válaszolni. Még egyszer köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főigazgató-helyettes úr. Korrektnek tartom az összefoglalóját, mert időben is azt tartotta, amit előre jelzett, és fajsúlyos kérdéseket érintett. Az írásos anyag is ezt erősíti meg. Nem tudom, hogy államtitkár úr kormányoldaltól kíván-e szólni. Parancsolj!

DR. CZOMBA SÁNDOR államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Néhány gondolatot, ha már itt vagyok, engedjenek meg, hogy ne csak annyit mondjak, hogy a kormány egyébként azokkal a megállapításokkal, amelyeket itt az Állami Számvevőszék elénk tárt, egyetért, hanem néhány olyan dologra is, ami a következő időszak, hiszen elhangzott az elején, hogy önmagában ennek a vizsgálatnak akkor van értelme, hogyha ebből a tanulságokat leszűrve előre felé tudunk menni és olyan javaslatokat kívánunk a következő időszakban a parlament elé vinni, amelyek ezt a fajta gondolkodásmódot segítik. Mi a helyzet? Jelen pillanatban közel 900 ezer ember van Magyarországon munkanélküli és az inaktívak táborában, akinek semmilyen szakképzettsége nincs. És látjuk azt valamennyi statisztikából, hogy a szakképzett munkavállalók elhelyezkedési aránya bárhol a világon sokkal jobb, mint a szakképzetleneké. Tehát az, hogy a felnőttképzés tekintetében milyen óriási jelentősége, szerepe van, hogy jó úton járjunk, ez nem kérdés.

Egy nagyon furcsa kettősség állapítható meg a piacon. Az egyik oldalon, aki azt látja, hogy a hatodik-hetedik bizonyítványát szerzi meg valaki munkanélküliként, miközben egyébként keresetpótló juttatás címén a minimálbért kapja meg folyamatosan, és „jól érzi” magát ebben a szituációban, és az állam pedig képezt 6-7 papírt adni úgy, hogy rakja fel a polcra és nem történik semmi, akkor azt mondjuk, hogy sok. Aki ezt a szegmenst látja, az azt mondja, hogy miért kell fölöslegesen ennyi pénzt beletenni a felnőttképzés rendszerébe. Ugyanakkor, ha a másik oldalról megvizsgáljuk, azt látjuk, hogy ilyen 3-4 százalék körül van jelen pillanatban a magyar statisztika, ami az életen át tartó tanulás tekintetében a bevont létszám, miközben az unió átlagában ez bőven 10 százalék fölött van. Akkor meg azt mondom, hogy borzasztó kevés ez a szám. Tehát itt is egy nagyon furcsa kettősség van. Az elhelyezkedési számot láttuk az előbb, az 53 százalék. Ez remeknek tűnik, és egyébként ebben

a statisztikában mi uniós szinten is nagyon elől lehetnénk, csak ha mögé néznénk, és azt is megvizsgálánk, hogy a szakmájában helyezkedett el az az illető vagy sem, akkor már finoman fogalmazva árnyaltabb képet látnánk. Nem akarok ebbe most belemenni és nem akarom a tisztelt bizottság idejét húzni, de ez is egy nagyon lényeges kérdés. És amikor ezt vizsgáljuk, ezt is számításba kell vennünk.

Hátrányos helyzetűek. Minél nagyobb számban bevonni. Igen ám, csak tudjuk azt, hogy őket lehet a legkevésbé bevonni a képzésekbe. Tehát azért a munkaügyi szervezet sokat tudna mesélni arról, hogy elő van írva különböző TÁMOP-os programokban, hogy hány százalékban kell 50 év feletti, megváltozott munkaképességű, tartós munkanélkülit bevonni, ők a legkevésbé motiváltak. Őket a hagyományos módszerekkel nem lehet a képzésbe bevonni, tehát itt megfelelő eszközrendszert kell működtetni, hogy az aktivitásuk, hogy finoman fogalmazzak, meglegyen, illetve hatékony legyen. Nagyon lényeges az elfogadott, ajánlott képzés. Ugye van javaslat vagy vélemény, hogy az elfogadott képzések esetében nem kellene megvárni egy bizonyos idő elteltét, hogy újra elfogadott képzésekbe kerülhessenek a hallgatók. Itt is egy nagyon lényeges változásra van szükség.

A keresetpótlóról pedig már a korábbi időszakban is sokat beszéltünk, és e bizottság keretein belül is születtek döntések, és úgy gondoljuk, hogy ezt a fajta döntést tovább kell vinni, tehát magyarul a keresetpótló juttatást valóban csak akkor oda és olyan módon kell adni, ahol, amikor az egyébként segíti azokat az embereket, akik másképp nem tudnák elvégezni a tanfolyamokat.

Tehát összességében azt tudnám mondani, hogy új felnőttképzési törvényen dolgozunk. Ezzel nem árultam el különösebben titkot, de hogy milyen érdekek mentén vagy milyen célok mentén, egyszerűsítés. Nagyon lényeges kérdés, hogy rettenetesen bürokratikus nemcsak papír alapon, hanem egyébként, ahogy láttuk az ábrát, hogy hányféle összetevője, részvevője van itt ennek, a szakképző iskolákon keresztül a TISZK-eken, az RKK-kon, a magáncégeken, a táskás cégeken keresztül itt aztán mindenki megfordul, és itt nagyon-nagyon lényeges az, hogy ezen a piacon világos, átlátható szerkezet legyen, hogy kinek mi a feladata, felelőssége a felnőttképzés területén. Eredményesség, hatékonyság mérése.

Ez is egy nagyon lényeges kérdés. Tehát nincsenek kimenetek, nincsenek outputok. Láttuk, hogy egy darab papírral több lett, de nem látjuk azt, hogy ezek valóban azt a célt elérik-e, amit kitűztünk. RFKB-k hatásköre. Manapság előfordulhat az, hogy mivel csak a nappali rendszerű oktatásra van hatásuk, ezért adott esetben azt mondja, hogy megállítja a nappali rendszerű oktatást adott szakmában és egy élelmes felnőttképző pedig ugyanarra a szakmára, állami forrásokat tekintve esetleg több száz embert kiképez. Tehát magyarul nagy gond van ezen a piacon is, mert nem egységes a gondolkodásmód. Tehát az RFKB-k hatáskörét a felnőttképzés tekintetében is érdemes megvizsgálni, vagy adott esetben kiterjeszteni, illetve úgy gondoljuk, hogy egy pályakövetési rendszert e tekintetben is célszerű lenne hatékonyan működtetni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Azt gondolom, hogy megint csak lényeges mondatok hangzottak el, ráadásul olyanok is, amelyekkel nemcsak kormánypárti képviselőtársaim tudnak feltétlen módon egyetérteni. Az utolsó gondolatát egyébként erősíteném az államtitkár úrnak, ami a felnőttképzés és a regionális fejlesztési képzési bizottságok kapcsolatrendszerében megfogalmazódott. Pont azért, hogy a képzés teljes vertikumában, a szakképzés, felnőttképzés tekintetében tényleg legyen valós szerepe azoknak a regionális fejlesztési, képzési bizottságoknak, akik befolyásolhatják a folyamatok alakulását a gazdaság igényeihez illesztetten.

Képviselőtársaim! Bárkinek akár az írott anyaghoz, akár a kiegészítésekhez van-e kérdése, észrevétele? Kiss Péter, parancsolj!

KISS PÉTER (MSZP): Röviden szeretném én is megerősíteni azt, amit az elnök úr már szóba hozott. Egy olyan témakörrel van szó, amelyik szerencsés esetben képes politika feletti kérdésként idekerülni a ház asztalára és a bizottság asztalára is. Hiszen minden elmozdulás a felnőttképzésben, az mint általában a képzési rendszer változtatása nem egy-két éven belül hozza meg az eredményét, különösen, ami a munkaerőpiacon való hatását illeti, az évek. Pontosan ebből adódóan is ez hosszú távra szóló felelősség, hogy milyen mértékig kapcsolódik össze a gazdaság szereplőinek a megrendelése, a felnőttképzések tartalmával és irányával. Én általában egyébként támogatom azt a felfogást, amelyik ha az RFKB-on keresztül, akkor úgy, ha másképp, akkor másképp, de a piac szereplőinek a megrendeléséhez próbálja meg hozzáköttni, hogy a felnőttképzéseknek mi legyen az iránya, sőt én ennél még a kevésbé elegáns megoldásokat is pártolnám, azaz, bár tudom, hogy állandó érdeklentét van az iskolarendszerű szakképzés és a felnőttképzés, különösen a vállalkozói típusú felnőttképzés között, de feltehetően ilyenkor itt nem az intézményeknek és az intézményi érdekek adnék igazat, hanem a munkaerő-piaci, a gazdasági befektetői érdekek. Másképp fogalmazva, nem egyszer, nemcsak pénzügyi okokból el lehet néhány hónapos, intenzív célzott képzéssel érni egy munkaerő-piacilag is alkalmas tudást, ugyanezt pedig az iskolarendszeren belül három-négy éves úton lehet beszerezni. Itt valami új egyensúlyt meg kell próbálni teremteni, az erre irányuló kormányzati szándékot támogatásra méltónak látom.

Hasonlóképpen indokolt az, amit az ÁSZ joggal vetett fel, hogy a felnőttképzésben vannak ilyen elitista jegyek, amelyeknek például egyik következménye, hogy a húsz óra alatti képzések nem tudtak bekerülni a támogatotti körbe, holott bizonyos képzések, amelyek összeköthetők volnának, korábban is összeköthetők voltak közmunkaprogrammal és másokkal, azok töredékes egymásra épülő részkompetencia-képzésként igenis indokolhatók lennének. A világon már nagyon sok olyan képzési rendszer van, az angolszász országokban ez közismerten nagyon jól működik, ahol egymásra épülhető tudásokból alakul ki aztán később akkreditált képzés, már hogy egészben akkreditálható képzés, és azt hiszem, nálunk is kell ilyenben gondolkodni. Valamint még szeretném megjegyezni, hogy különösen a hátrányos helyzetű térségekben és az alacsony képzettség okán hátrányos emberek körében alapkérdésnek tekintem a felnőttkorban az alapkompenciák megerősítésére, megszerzésére irányuló felnőttképzésnek a dolgát.

Tehát nem szégyen a számolás, az írni-olvasni tudás, értés, olvasni értésnek a megerősítése. Nem véletlen, hogy az a sajátos helyzet van, hogy ott lehet ilyen húsz órán felüli képzéseket csinálni, ahol nincsen válsághelyzet. Ez derült ki a fölmérésekből. Miért is? Mert hát azokban a térségekben egyrészt kevés munkaerőigény van, kevés ilyen fogalmazódik meg, kettő, a rendelkezésre álló munkaerő bizony az alapkompenciákkal is nagyon ritkán rendelkezik. Azaz, hogy bekerülhessen egy OKJ-shez közeli képzésbe, ahhoz sem a munkaerőpiac szívása, sem a képességek adott esetben nem jelentenek háttérrel, és erre nézve is kell tenni.

Ha tetszik, amit elmondtam, nyilvánvalóan azt jelenti, hogy mi magunk és én is fejlesztendőnek látjuk a felnőttképzés Magyarországon kialakult rendszerét és modelljét. De rögtön hozzáteszem, hogy a nagyobb mobilitásnak, a gazdasági rugalmasságnak, a foglalkoztatás rugalmasságának hosszú távon az egyik kulcspontja a felnőttképzés az álláspontunk szerint. Ebben az értelemben itt semmilyen aránnyal nem lehetünk elégedettek. Magyarország ebből a szempontból, ami a felnőttképzésben részt vevők arányát illeti, rendkívül kedvezőtlen képet mutat, és ezen változtatni, ez – azt gondolom – nemzeti közügy. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim, kérdezem, hogy bárkinek van-e még észrevétele. Kontur Pál, parancsolj!

KONTUR PÁL (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Én köszönöm az Állami Számvevőszéknek ezt a világos és konkrét információt, amit adott a felnőttképzésről. Az előző négy évben ezt hiányoltam, és bármikor megkérdeztem, hogy mi a hatása az elmaradott térségekben vagy akárhol az állami pénzek felhasználásának, akkor mindig rózsás vetítést kaptam, egyetlen bíráló dolgot nem mondtak soha, akár kihelyezett ülésen voltunk Miskolcon vagy akárhol, soha semmilyen negatív információhoz, tehát a valós világnak megfelelő információhoz nem jutottunk. És köszönöm szépen államtitkár úrnak is a világos beszédet és a jövő meghatározását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs egyéb vélemény, két összefoglaló gondolatot szeretnék mondani. Én másképp láttam, én tapasztaltam ilyen összegzéseket, akár még önkritikusakat is, amit hiányol Kontur Pál képviselőtársam, de lehet, hogy nem figyeltünk mindnyájan oda kellőképpen ezekre. Más szemüvegen keresztül nézte képviselőtársam a dolgokat.

Hogy van-e eredményessége vagy nincs, azt maga Varga főigazgató-helyettes úr támasztotta alá, hogy persze van egy sor hely, ami javítandó, ahol más új szempontok figyelembevétele is meg kell hogy történjen, de ő maga is két példát említett, hogy nőtt a sikeresen vizsgát tettek aránya, az elhelyezkedett aránya. Czomba Sándor államtitkár úr ehhez persze hozzátette, hogy egy mélyebb elemzés kapcsán, nyilván a szakmabontásban kiderülhet, hogy ez mennyire direkten a képzéshez illeszkedő, vagy éppen csak segítette az elhelyezkedést, vagy az alacsony iskolai végzettségek, az 50 év felettiak esetében történő, igaz csekély mértékben növekvő elhelyezkedési arány is nőtt. Tehát rengeteg pozitívumot is tudnék felsorakoztatni, nemcsak kettőt, meg rengeteg olyan dolgot is, amely – mint mondtam – szükségszerű változtatásokat, módosításokat igényel.

A második összegző mondatom pedig csak annyi, Kiss Péter véleményét megerősítve és nem megismételve, hogy pont azon alapulva, amit államtitkár úr mond, ha jól emlékszem, 900 ezer, amit ő használt számadatban, azoknak a száma, akik inaktivitásban vagy/és munkanélküli, álláskeresői státusban vannak, és nem rendelkeznek szakképesítéssel vagy adott esetben általános iskolai végzettséggel sem, ez kijelöli azt az irányt, illetve annak a szükségszerű folytatását, amit az elmúlt esztendőben tettünk, hogy a munkaerőpiac azon szegmenseiben, ahol még az alapfokú képesítéssel sem bírnak az emberek, főleg a fiatalok, mondjuk mi a 35 év alattiakat vettük górcső alá, ott ezeknek a képesítéseknek a megszerzése elengedhetetlen fontossággal bír, mert másképp nem tehetők alkalmassá arra, hogy az elsődleges munkaerőpiacon a versenyszférában bármikor is helyet találjanak.

Úgy látom, érzem az államtitkár úr megfogalmazásából, hogyha nem is kimondottan, de ez a törekvés kezd újra erősödni, ami nyilván a munkaerőpiac szémszögéből nézve fontos.

Nem túlbeszélve a dolgot, szeretném megköszönni mind az Állami Számvevőszék vezető kollégáinak egyrészt a szerintem súlyponti kérdéseket jól összefogó írott anyagát is és a power pointos kiegészítését is, és hasonlóképpen köszönöm államtitkár úrnak, hogy ezen fontos kérdéskör kapcsán megtisztelt minket a jelenlétével.

Ha így elfogadható, akkor ezen jelentésről szavazni nem kell. Ennek a lezárására kerítek sort. Köszönöm szépen. Szép napot kívánok önöknek!

Egyebek

A harmadik napirendi pontunkra térünk át. Ezen keretek között két dologról szeretnék szólni. Az egyik az, hogy kiosztásra kellett, hogy kerüljön a Foglalkoztatási és munkaügyi bizottság 2011. évi tavaszi ülészakájának munkaprogramja. Ez az a két és féoldalal anyag, amelyet a múltkor átbeszélünk, minden tartalmi módosítást, amely elhangzott, beleépítettünk ebbe az anyagba, úgyhogy gyakorlatilag, ha nincs különösebb észrevétel, ennek a megerősítésére kell sort kerítenünk. Ezért kérdezem, hogy ki támogatja ezt a munkaprogramot? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

A másik dolog nem túl kedvező, de teljesítendő és teljesíthető dolog, hogy a most első napirendi pontként tárgyalt köztisztviselői törvénnyel kapcsolatosan a kapcsolódó módosítók miatt csütörtök reggel 9.30-kor bizottsági ülést kell tartanunk akkor, hogyha lesznek kapcsolódók. Itt majd azt kérem, hogy helyettesítéssel oldjuk meg a határozatképességet.

Egyéb bejelentése bárkinek van-e? *(Nincs jelentkező.)* Akkor szép napot kívánok mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 26 perc)

Gúr Nándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia